

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 19.000

Letna inozemstvo Lir. 30.000

Letna inozemstvo, USA dol. 28

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXIV. - Štev. 13 (1697)

Gorica - četrtek, 1. aprila 1982 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Drama odrešenja Nepošteno zavajanje dijaške mladine

Matej Langus: Kristus s križem

Na cvetno nedeljo se začne veliki teden, ki mu pravimo tudi sveti, ker v njem obhajamo spomin najsvetejših dogodkov v zgodovini človeštva — Jezusovega trpljenja, smrti in vstajenja od mrtvih. Ti dogodki popolnoma postavljajo na glavo človeške načrte, vendar pa predstavljajo odločilno križišče za zgodovino človeštva. Pomeni odrešenje ali novo stvarjenje. — Danes množica Jezusu vzklika kot kralju, v petek bo ista množica zahtevala njegovo smrt. Ali nismo tudi mi pogosto tako omahljivi? Danes Jezus sprejema čast, v petek bo sprejemal udarce, zasmehovanje, pljunke, smrt. Ta teden se Sin človekov pusti ukleniti v vezi smrti, ki so usoda za nas vse, v nedeljo pa bo spone smrti razbil, da bi bilo večno življenje nekoč delež vseh, ki v življenju hodijo za njim. — Nimamo pravice preživeti ta sveti teden kakor druge tedne v letu. Sredi svojega dela in skrbi si bomo pač utrgali toliko časa, da bomo s Kristusom doživljali njegovo pot na Kalvarijo.

Na cvetno ali oljčno nedeljo je začetku bogoslužja blagoslov pomladnega zelenja ter procesija v čast Kristusu Kralju. S tem počastimo našega Odrešenika, ki se nam že predstavlja v velikonočni slavi. Tako bomo lažje prenesli njegovo ponižanje do smrti na križu ter iz te skrivnosti zajemali dovolj moči, da tudi sami izpljemo kelih trpljenja, ko pride naša ura.

VELIKI ČETRTEK

Veliki četrtek je na poseben način praznik krščanskega občestva, zbranega k obhajanju evharistije. Evharistija je zakrament ljubezni, ki jo je izkazal Jezus svojim, nam, ki smo ostali na svetu. Ljubezen mora biti razpoznavni znak njegovih učencev. To je pokazal Jezus, ko je svojim učencem umil noge.

Pri maši župnijske družine zvečer bomo prejeli zakrament ljubezni, da bi imeli dovolj moči za službo bratom in sestram. »Kjer je dobrota in ljubezen, tam je Bog.«

VELIKI PETEK

Danes se nad svetom dviga križ. Veliki petek ni samo spomin, obletnica nekega preteklega dogodka. Z obhajanjem obredov velikega petka želi Cerkev utrditi našo vero v vstajenje. Bogoslužje tega dne vsebuje: opravilo božje besede s slovesnimi prošnjami za vse potrebe, čiščenje križa in obhajilo.

Iz ljubezni do Kristusa, ki trpi na kri-

žu in v naših bratih v svetu, se danes postimo, kar smo s postom prihranili, darujemo za potrebne. Ž živo vero počastimo križ, orodje našega odrešenja. Okrasimo križ v svojem stanovanju. Potrudi- mo se, da bi ljudem, ki živijo ob nas, povzročali čim manj trpljenja.

VELIKONOČNA VIGILIJA

Ko bi se Jezusova drama končala na križu na veliki petek, v grobu, se nocoj ne bi zbrali. Nocoj nas je združila vera v Kristusovo vstajenje. Kristus ni le neki zgodovinski spomin, Kristus živi v nas in nam daje moč, da živimo z njim. Ta čudovita skrivnost življenja je tako neizčrpna, da jo obhajajo vedno novi rodovi božjih otrok. Naše življenje s Kristusom se je pričelo pri krstu. Obnovimo zavezo, ki smo jo sklenili tedaj.

Z udeležbo pri obredih velikonočne vigilijske bomo obnovili svojo vero v Kristusa, ki je za nas umrl in vstal. Bodimo svetloba in toplota ljudem ob sebi! To je znamenje žive vere, zvestobe.

Sveti križ

Na veliki petek praznuje Cerkev spominski dan Jezusovega trpljenja in smrti na križu. V cerkvah vlada zato tiha in globoka žalost, ki se izraža zlasti v tihi in pobožni molitvi pred božjim grobom. Da bi se verniki čim bolj poglabili v Jezusovo krvavo daritev na križu, se na veliki petek ne daruje sveta maša. Verniki smejo pri liturgičnem obredu prejeti obhajilo. Središče vseh verskih obredov velikega petka, ki se izvršijo popoldne ali zvečer, je razkrivanje in čiščenje svetega križa.

Nekateri imajo pomisleke: ali ni čiščenje križa le zunanost, ki gre mimo jedra prave pobožnosti?

Človek tudi za najbolj duhovne dejavnosti, med katere spada pobožnost, potrebuje zunanjih, vidnih, čutno zaznanih opor in simbolov. In križ je eden takih simbolov.

Razlikovati pa moramo čiščenje relikvij (npr. ostankov pravega Jezusovega križa) in čiščenje podob, med katere spada razpelo-križ. Pravemu Jezusovemu križu, ki je bil orodje Odrešenikovega trpljenja, gre čiščenje iz dveh razlogov: najprej zato, ker se ga je dotikalo Jezusovo telo in je bil oроšen z njegovo krvjo; drugič pa

Začelo se je v petek 19. marca, ko je skupina dijakov, nahujšana od desničarske neofašistične organizacije »Fronte della Gioventù« zasedla licej »Oberdan« in učiteljske »Carducci« v Trstu. Z demagoškimi gesli proti dvojezičnosti in za italijanstvo Trsta so organizatorji spretno izkoristili neiformiranost italijanskih dijakov in njihovo nepoznanje problemov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Tem zasedbam so nato sledile še druge. V preteklem tednu so dijaki zasedli še klasični licej »Dante« in »Petrarca«, trgovski zavod »L. da Vinci« in tehnični trgovski zavod »Carli«. Ponočno pa jim je spodletela zasedba industrijskega zavoda »Volta«.

Svojo enotedensko protislovensko gonjo so podpihivalci hoteli kronati v soboto 27. marca s protestnim sprevodom, ki se je zaključil na trgu Unità. Večina dijakov je bila iz nižjih razredov. Seveda so se navzoči izživljali v protislovenskih geslih. Vodje sprevoda so ob zaključku manifestacije izročili podprefektu Vicariu resolucijo, v kateri nasprotujejo zakonskim osnutkom za globalno zaščito Slovencev.

Tudi v Gorici je prišlo do poskusov, ustvariti umetno protislovensko vzdušje. Tako so se pred srednjimi šolami pojavile skupine prenapetežev, ki so razdeljevali iste letake, ki so jih desničarski dijaki delili v Trstu. Dosegli so, da so v nekaterih šolah nekateri od dijakov zapustili šolsko poslopje. Na zavodu za geometre »Fermi« je bilo v soboto 27. marca odsotnih 37 % dijakov, na tehnično-industrijskem zavodu »Galilei« pa je prišlo do zborovanja, na katerem je preko 400 dijakov z enim samim nasprotnim glasom sprejelo po demokratični diskusiji, med katero se je izkazalo, da niti organizatorji stavke niso vedeli, kaj je »dvojezičnost«, resolucijo, v kateri obsojajo izpade nestrpnosti v Trstu ter izrekajo solidarnost s sodržavljani slovenskega jezika.

SLOVENSKA REAKCIJA NA PROTISLOVENSKE IZPADE

V odgovor na protislovensko gonjo so slovenski višješolci priredili v četrtek 25. marca na stadionu »1. maj« skupaj z italijanskimi dijaki enotno zborovanje, na katerem so bili navzoči tudi predstavniki slovenskih dijakov iz Gorice, delavcev in sindikatov. Sklenjeno je bilo, da bo v četrtek 1. aprila splošna stavka na vseh tržaških šolah s sprevodom demokratičnih študentov, ki naj bi bil odgovor na protislovensko izzivanje. Dijaki so v skupni resoluciji tudi postavili zahtevo, naj bi se na italijanskih šolah takoj pričelo z ob-

zaradi tega, ker s svojo obliko predstavlja Njega, ki je z razprostrtimi rokami visel na križu. Drugim, iz lesa ali kovine ali druge primerne snovi narejenim križem pa gre isto čiščenje, toda samo iz drugega od zgoraj navedenih razlogov: zato ker s svojo obliko predstavljajo na križu trpečega Jezusa.

Predvsem pa je treba na moč poudariti, da se čiščenje, ki je izraz osebne vere, upanja in ljubezni, v nobenem primeru ne ustavlja pri predmetu samem — pri križu (tudi če gre za relikvijo) — se to čiščenje nanaša na osebo samo, torej na Jezusa Kristusa.

Veliki petek nam znova oznanja, da je križ orodje našega odrešenja: na njem je Jezus daroval svoje življenje za nas in po njem je dosegel poveljanje. Krščansko življenje je hoja za Jezusom, ki je brez ovinkov povedal: »Če hoče kdo za menoj, naj se odpove sam sebi, si naloži svoj križ in hodi za menoj« (Mt 16, 24).

Na ta naš poklic nas spominja križ na veliki petek, pa tudi križ po naših stanovanjih in cerkvah, opominja nas znamenje križa, s katerim začnemo vsako važno srečanje z Bogom, zasebno in v skupnosti, vsako opravilo.

ravnanjem problemov, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v Italiji.

Tako pokrajinski izvršni odbor kot mladinska sekcija SSK sta objavila tiskovni poročili, v katerih ostro obsojata dogodke na italijanskih šolah, s katerimi hočejo nekateri krogi na Tržaškem nevarno zaostriiti splošno politično ozračje.

ODPRTO PISMO SLOVENSКИH PROFESORJEV

Profesorji višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Trstu so poslali svojim italijanskim stanovskim tovarišem odprto pismo, v katerem izražajo svojo zaskrbljenost, ko ugotavljajo izkrivljena gledanja med mladino na stvarnost v naši deželi. Zasedbe šol kažejo veliko neznanje dijakov glede vprašanja zakonske zaščite slovenske narodnostne skupine. V času, ko govorimo o Združenju Evropi, ostaja »močna potreba po ustrezni informaciji o slovenski stvarnosti, ki jo v večini primerov omalovažujejo ali pa izključujejo iz pouka na italijanskih šolah v tržaškem mestu«.

Profesorski zbori višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom pa so poslali pismo šolskemu skrbniku v Trstu in v vednost prosvetnemu ministru v Rimu. Zasedba nekaterih italijanskih višjih srednjih šol iz protesta proti zakonskim predlogom za globalno zaščito slovenske manjšine dokazuje, da so dijaki v velikem številu zelo slabo informirani, kar odpira tudi vprašanje, koliko šole z italijanskim učnim jezikom seznanjajo in vzgajajo na področju narodnega vprašanja, sožitja in pluralizma. Ker je šolski skrbnik odgovoren za poslovanje šole, bi moral nasloviti

na učno osebje šol vseh vrst in stopenj z italijanskim učnim jezikom primeren poziv, naj se z resnostjo, ki jo zahteva delikatno vprašanje, poglubi v poznavanje slovenske manjšine in njenih pravic.

ODGOVORNOST DEMOKRATICNIH STRANK IN GIBANJ

Iz pogovora z nekaterimi stavkujočimi dijaki je bilo razvidno, da ti sploh nimajo pojma, kaj je to dvojezičnost, še manj kaj se skriva pod besedo »globalna zaščita Slovencev«. Neka dijakinja je »bilin-gvizem« razložila, da hočejo Slovenci imeti več pravic kot Italijani. Kdo je kriv tej porazni nevednosti mladine?

Najprej šola sama, ki dijakom ne posreduje najbolj osnovnih informacij o slovenski narodni skupnosti, potem pa italijanske demokratične stranke in gibanja, ki se omejujejo le na načelne in besedne izjave o vprašanju odnosov med italijansko večino in slovensko manjšino, skrbno pa se izogibajo povedati, kako si zamišljajo ureditev teh odnosov. V strahu, da ne bi utrpeli škode na volitvah ali kod drugod, se bolešno pazijo, da se ne bi jasno izrekle. Tako je mogla postati študirajoča mladina lahek plen skrajnežev in hujšak-čev, saj jim drugi resnice ne upajo povedati.

Dokler demokratične stranke ne bodo imele poguma, da s premišljeno in zavzeto akcijo mladini prikažejo, kako sam interes Trsta in Italije zahteva, da pride do sožitja med večino in manjšino in da je zakonska zaščita manjšine prvi pogoj za dosego tega cilja, bo uspevala Lista za Trst, razne neofašistične organizacije in črno nasilje.

Pertini je obiskal Severno Ameriko

V sredo 24. marca je odpotoval predsednik italijanske republike Pertini z zunanjim ministrom Colombom na osem-dnevni obisk v ZDA. Najprej se je ustavil v Washingtonu, kjer se je zadržal od 24. do 26. marca. Naslednja dva dneva je preživel v San Franciscu v Kaliforniji, nakar se je podal v Chicago, kjer je bil 29. in 30. marca. Zadnja dva dni na ameriški celini pa je prebil v New Yorku.

Ze pred odhodom iz Rima je Pertini izjavil, da odhaja v ZDA z namenom, da okrepi zavezništvo z ameriškim ljudstvom. »Lahko imamo prehodne nesporazume o tem ali onem vprašanju, lahko se tudi pričkamo sem in tja, — je dejal Pertini — nekaj pa ne smemo nikdar pozabiti: da so prišli Američani k nam v Italijo, da rešijo svobodo in neodvisnost Evrope.«

Sprejem v Beli hiši v Washingtonu je bil priskrben. Ameriški predsednik Reagan je bil do Pertinija izredno pozoren, kar je deloma tudi posledica uspešne osvoboditve generala Dozierja iz rok italijanskih brigadistov. Glede Poljske, Afganistana in mednarodnega terorizma sta bila oba predsednika enakega mnenja, razhajala pa sta se glede položaja v Srednji Ameriki. Colombo je še posebej izrazil svojo zaskrbljenost v zvezi z dogodki v El Salvadorju. Pertini je tudi opozoril na veliko brezposelnost v industrijskih državah zahodne Evrope, kar lahko privede do nepredvidenih posledic.

Predsednik Reagan je s svoje strani poudaril vlogo, ki jo ima Italija v okviru Nato. Tako Reagan kot državni tajnik Haig sta obljubila, da se bo ameriška vlada v prihodnje o važnih vprašanjih vedno predhodno posvetovala z Italijo, kar do sedaj ni bilo v navadi in je italijanske kroge naravno nemalo dražilo. Haig je tudi izrekel bojazen, da bi v okviru Nato držav prišle na oblast stranke z marksistično-leninistično usmerjenostjo. »Ideologija teh strank — je dejal — je nasprotna vrednotam in idealom zahodne demokracije.«

V Washingtonu se je Pertini poklonil spomeniku Neznaneemu vojaku na vojaškem pokopališču v Arlingtonu ter obiskal

grob umorjenega predsednika Johna Kennedyja. Poleg tega je obiskal »John Hopkins« univerzo za politične vede v Washingtonu, kjer se je v nevezanem pogovoru sestal s profesorji in študenti tega znanstvenega zavoda. Na vprašanje, kaj misli o terorizmu v Italiji, je dejal, da je centrala izven Italije, italijanski teroristi pa kakor lutke, ki jih nekdo premika. Zemljepisni položaj Italije je pač tak, da imajo prenekateri ves interes, da bi prišlo v njej do stalne napetosti.

Senator Fontanari v ustavni komisiji

Tridentinski senator inž. Fontanari je sporočil vodstvu deželne Slovenske skupnosti, da je v senatni ustavni komisiji zamenjal sen. Stanzoni Ghedinja od mešane skupine in tako zasedel to važno mesto. To je posebej pomembno, ker bo lahko v tem času kot predlagatelj zakonskega osnutka SSK za globalno zaščito v tem zakonodajnem organu direktno zagovarjal naš zakon. Delo v tej komisiji se namreč nadaljuje in zato tudi Slovenska skupnost stalno budno zasleduje vse te akcije in razvoj razprave.

Obsojeni teroristi

V Veroni se je končal proces proti 17 rdečim brigadistom, ki so sodelovali pri ugrabitvi ameriškega častnika Jamesa Dozierja. Najvišjo kazen je prejel Cesare Di Lenardo, doma iz videmske pokrajine. Pokazal se je za najbolj neomajnega in zagrizenega terorista. Obsojen je bil na 27 let, njegova somišljenica Antonia Biliato, ki je z njim živela pa na 17 let in pol. Glavni vodja ugrabitve Antonio Savasta, ki pa je medtem postal »skesan« terorist in je sodeloval s sodniki, je prejel 16 let in pol. Lastnica skrivališča v Padovi Emanuela Frascella bo morala odsedeti 13 let in pol. Najmanjšo kazen so naložili soferju, ki je vozil ugrabljenega generala Dozierja Ruggeru Vofinia. On je oblastem omogočil odkritje skrivališča. Svoboden bo čez dve leti in pol.

Pravilno pojmovanje pokore

POKORA JE SPREOBURNJENJE K BOGU
Kako naj pravilno razumemo pokoro? Ne gre samo za tisto »pokoro«, ki se naloži pri spovedi. To je samo majhen del onega, kar naj bi opravil tisti, ki hoče narediti obračun s svojo zgrešeno preteklostjo in se odloči, da bo za naprej živel kot se pravemu kristjanu spodobi. Tedaj pa pokora dobi čisto drugačen pomen.

Včasih so se tisti, ki so hoteli živeti samo za Boga, umakniti v puščavo in so tam prebivali v najbolj primitivnih razmerah. Dosti so se tudi postili. Spokorno so se oblačili. A ni bilo pri njih najvažnejše tisto, kar so na zunaj delali, odločilno je bilo to, da so vse svoje življenje posvetili Bogu. Zunanja dejanja so bila samo znamenje notranje spremembe.

Z grehi se človek od Boga oddalji, Boga zapusti, mu pokaže hrbet, s pokoro pa se Bogu zopet bliža, se k njemu vrača. Ta obrat, to spremenjenje imenujemo pokoro, spreobrnjenje. Prej je človek iskal sreče v stvarih, odsej jo išče pri Bogu.

Begajo pa človeka skušnjave ves čas njegovega zemeljskega potovanja. Zato se mora vedno spreobračati, prenavljati, mora popravljati življenjsko smer, da cilja ne bo zgrešil, ampak bo gotovo prišel do njega, čeprav po ovinkih.

ZAUPANJE V BOGA IN SAMEGA SEBE

Za resnično spreobrnjenje pa sta potrebni dve stvari: zaupanje v Boga in v samega sebe, trdno prepričanje, da more pri Bogu doseči odpuščanje svoje grešne preteklosti in zavest, da se more spremeniti in poboljšati.

Če se nam Bog ne bi razodel po našem Odršeniku, ni nikdar ne mogli vedeti, ali je Bog pripravljen, da nam odpusti kršitve njegovih zapovedi. Po Kristusu pa so se razodele: božja dobrota, ljubezen in usmiljenje. Odršenik je bil prijatelj trpečih, ubogih, bolnih in grešnikov. Zahajal je v njihovo družbo, je z njimi jedel, jih je prenašal. Potrpel je tudi z zločinci, velikimi grešniki. V svoji bližini je imel izdajca Judeža Iškariota, razbojnika pri križanju. Stopil je v hišo carinika Caheja. Odpustil je grehe Mariji Magdaleni. Take ljudi tudi današnja družba po pravici obsoja. On pa jih ni obsodil. Dvignil jih je, vrnil jim je upanje, odpustil jim je. Nikogar ni zavrnil, če je pokazal kaj dobre volje, da se spreobrne.

Tudi v našem življenju se more kaj zgoditi, kar je težko opravičiti. Po človeških merilih bi bili lahko zavrženi. Bog pa nas ne bo zavrnil. Za to nam je poročilo Odršenikov nauk, ki ga je razložil v prilikah o izgubljeni ovci, o izgubljeni drahmi in o izgubljenem sinu. Poročilo so nam Gospodova dela, ker ni nikogar odklanjal. Odpuščanja niso dosegli samo tisti, ki tega niso marali. Kdor za vse to ve, se bo z zaupanjem oprjel božje roke, ki jo vsem ponuja v rešitev, kakor je prijel za roko Petra, ki se je potapjal, ta je spokornik. In pokora je tista pot, ki jo človek v veselju in upanju na gotovost božjega usmiljenja nastopi. Odločil se je, da se vrne k Očetu, kakor se je vrnil izgubljeni sin v priliki, ki jo je Gospod povedal.

Zaupanje pa mora imeti grešnik tudi sam vase, da se more spremeniti. Iz lastne skušnje prav dobro ve, kako malo zmore s svojimi močmi. Zato se ga za

Oljčna vejica

Glej, prišla oljčna je nedelja in polne srčnega veselja vrvijo trume v božji hram. Odraste zreš in otročiče, nesoče oljkove snopiče, če ne, mladike oljčne vsaj: svetišče zdi se oljkov gaj.

Pristopi starček sivolas in blagoslov nebeški kliče njegov srčno moleči glas na oljčne veje in snopiče, o, naj te oljke, kjer bi bile, bi blagoslov in mir delile!

(Simon Gregorčič, Oljki)

Poteka že sto let, odkar je Gregorčič poslal v svet pesem »Oljki«, a oljčna vejica še vedno privabi številne vernike v cerkev, da prejmejo nebeški blagoslov, ki ga cerkveno bogoslužje na oljčno nedeljo kliče na zelenje, na »znamenje življenja in zmage«.

Zal pa danes mnogi verniki pozabijo prav na ta blagoslov. Preskrbijo si sicer oljčno vejico, a jo mnogokrat nesejo na svoj dom brez duhovnikovega blagoslova in voščila, da bi po Kristusovi milosti prejeli sadove križa in bili deležni njegovega vstajenja in življenja.

velike spremembe pri spreobrnjenju more prijeti malodušnost: Ali bom zmoغل? Kako naj se rešim tega položaja? Iz mene ne bo nič! Pa je to samo skušnjava. Bog nad nami ne obupa. Zato tudi mi ne smemo obupavati. Vsak človek je spremenljiv, dokler živi, ne samo v slabo, ampak tudi v dobro, če se trudi, prosi za božjo pomoč in uporablja nadnaravna sredstva, ki so nam dana prav v ta namen, da nam pomagajo na poti k Bogu.

PRAVO RAZMERJE DO BLIŽNJEGA

Dobro pa je treba vedeti, da mora tisti, ki se je vrnil k Bogu, spremeniti tudi svoje razmerje do bližnjega. Bog ne daje upanja rešitve samo nam, ampak vsem ljudem. Če pa Bog nikogar ne zavrže, tudi mi ne smemo nikogar zavračati. Odpustiti moramo vsem, kakor je Bog nam pripravljen odpustiti.

Ne moremo se zares spreobrniti, če hočemo svoje razmerje urediti samo z Bogom, stopiti moramo v pravi odnos tudi s svojim bližnjim. Vse moramo prenašati, vsem moramo želiti dobro, vsem moramo odpustiti, vsem moramo biti pripravljeni pomagati v telesnem ali duhovnem oziru. Vedno znova moramo postavljati mostove do vseh ljudi, če so se kdaj podrli.

Tudi tu bo spremenjenje težko, če se bomo hoteli približati vsem. A nastopiti je treba pot tudi v to smer, če naj bo naše spreobrnjenje popolno.

SPREOBURNJENJE NI LAHKO

Nihče ne trdi, da je prav spreobrnjenje k Bogu in spreobrnjenje k našemu bližnjemu tako lahko. Kdor si prizadeva, da trajno živi v miru z Bogom, da živi kot pravi kristjan, pogosto prejema zakramente, bo pač moral odpravljati še vse tisto, kar je slabo, zboljševati, kar je nepopolno. Tu ne gre za popolno spreobrnjenje, ker je do tega že prišlo. Gre za to, da se naše razmerje do Boga in bližnjega vedno bolj pogloblja, krepi, ohranja.

Drugače pa je pri drugih, ki na Boga niso več mislili, čeprav ga niso tajili, so živeli po svoji volji, ne po božjih zapovedih, so marsikaj slabega naredili. Zanje pa je potrebna prava pokora, popoln preobrat, popolna sprememba življenjske poti, ker so hodili v napačno smer.

Za to pa je treba dobiti malo miru sredi hrupa modernega sveta, je treba najti malo časa, da človek obrne pozornost sam vase, malo truda, da se pripravi na spoved in jo prav opravi. Samega sebe vara, kdor bi rad vse opravil v naglici. Ostal bo takšen, kot je bil prej.

P. C.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Italijanska socialdemokratska stranka (PSDI) je imela v Milanu svoj 19. kongres, ki je potekal zelo mirno in brez zapletov. Politična linija stranke je ostala nespremenjena, Pietro Longo, njen dosedanji tajnik, pa je bil ponovno izvoljen na to mesto. Za seboj ima do 78 % članstva, medtem ko levo krilo, ki ga vodita sedanji minister za delo Di Gesi in bivši tajnik Romita podpira komaj 22 % članov. Predsednik stranke je tudi ostal Giuseppe Saragat, ki se je že leta 1947 odcepil od Nennijevih socialistov, tedaj zelo povezanih s komunisti.

■ Po osmih dneh kroženja okrog Zemlje se je ameriško vozilo »Columbia«, ki je bilo to pot že tretjič v vesolju, srečno vrnilo na zemeljsko površino, čeprav ni šlo vse gladko. Tako so med vožnjo odgovarjali trije od štirih kanalov, po katerih sta bila astronauta Jack Loumsa in Gordon Fullerton povezana z Zemljo, pristaneček pa je bilo treba zaradi silnega vetra, ki je divjal nad pristajalno stezo v zvezni državi Nova Mehika za en dan preložiti. Znanstveniki v vesoljskem centru v Houstonu so tako bili obogateni za spoznanje, da te vrste vožnje za človeka še niso brez nevarnosti in da je pri tem še marsikaj nedogranega.

■ Na povabilo predsednika jugoslovanske zvezne skupščine Dragoslava Markovića je obiskala Beograd predsednica italijanske poslanske zbornice Nilde Iotti, ki pripada PCI in je bila žena pok. Togliattija. V pogovoru je dejala, da namerava Italija v celoti uresničiti Osimske sporazume, čeprav je prišlo z italijanske strani pri izvedbi teh določil do nekkih težav. Izrazila je tudi prepričanje, da bo v kratkem prišlo do celostne zaščite Slovencev v Italiji, saj se je v parlamentu že začelo razpravljati o zakonskih osnutkih.

Metzinger: Zadnja večerja

Volitve v El Salvadoru

Kljub ostremu nasprotovanju marksističnih gverilcev je salvadorsko ljudstvo v nedeljo 28. marca množično šlo na volitve, ki naj bi dale 60 članov nove zakonodajne skupščine. Ti bodo izvolili začasnega predsednika države. Ko bo sprejeta nova ustava, bodo ponovno volitve za novega predsednika in parlament.

Stranka Krščanske demokracije je dobila relativno večino; kot druga se je uvrstila ARENA (Acción Republicana Nacionalista), tretja pa je bila stranka narodne sprave (Partido de conciliación nacional). Zadnji dve stranki sta izrazito desničarski in nasprotujeta povezavi s Krščansko demokracijo. Vodja Arene major Roberto D'Abuison je že napovedal, da bo skušal sestaviti vlado brez krščanskih demokratov, ki naj bi bili v opoziciji.

D'Abuison je vodil volivno borbo v znamenju ostrega antikomunizma, antiamerikanizma in nacionalizma. Zelo se je zaganjal v krščanske demokrate, ki jih je prezirljivo imenoval »democretini«. Takoj po volitvah pa je obiskal ameriško veleposlaništvo v San Salvadoru, se opravičil za svoje napade na KD (češ da je to spadalo k volivni folklori) in izjavil, da je pristaš družbenih reform in svobode tiska.

Politični opazovalci menijo, da desnica, ki jo podpirajo bogati sloji, ne bo dala oblasti iz rok in da je D'Abuison eden tistih, ki jo bo še naprej ohranjal na oblasti. Da tak razvoj ne bo pomagal k pomirjenju v državi, je vsakomur jasno, gverila se bo še naprej krepila.

■ Glasnik jugoslovanskega zunanega ministrstva Mirko Kalezić je na tiskovni konferenci v Beogradu povedal, da bosta v aprilu obiskala Jugoslavijo avstrijski predsednik Kirchschräger in sovjetski zunanji minister Gromiko, jugoslovanski zunanji minister Josip Vrhovec pa bo 2. in 3. aprila uradno obiskal Grčijo, medtem ko bo predsednik predstava Jugoslavije Sergej Kraigher obiskal Portugalsko.

■ Britanska socialdemokratska stranka je požela nov uspeh. Na dodatnih volitvah v Hillheadu na škotskem je bivši laburistični notranji minister 61-letni Roy Jenkins zmagal nad konservativnim in laburističnim kandidatom in si tako znova zagotovil sedež v britanskem parlamentu. Njegov uspeh je tem večji, ker so od leta 1918 v Hillheadu vedno zmagali konservativci.

Salvadorski gverilec v Beogradu

V Beogradu se je nedavno mudil poveljnik »Ljudskih osvobodilnih sil«, ki je najmočnejša skupina v sklopu »Narodnoosvobodilne fronte Farabundo Martí«, Cayetano Carpio z gverilskim navzdevkom »Comandante Marcial«. Jugoslovanski časopisi so vedeli povedati, da se je pogovarjal s predstavnikoma SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij, inozemski tisk pa je poročal, da je šlo za nabavo orožja, ki ga salvadorski gverilci iščejo zlasti pri državah komunističnega bloka.

Cayetano Carpio je star komunistični aktivist, ki je leta 1952 odšel na »šolanje« v Moskvo, se proti začetku šestdesetih let vrnil v El Salvador in se povzpela v vodstvo domače komunistične partije. Ker je zagovarjal ostre nastope, se je razšel s Shafikom Handalom, ki danes vodi salvadorsko partijo ter ustanovil leta 1970 »Ljudske osvobodilne sile«. S temi napadalnimi oddelki je izvedel vrsto ugrabitev, izsiljevanj, bančnih ropov in umorov, organiziral vdo-

Dva vojaška udara v enem tednu

Komaj 14 dni je minilo od sumljivih predsedniških in parlamentarnih volitev v Guatemali, po katerih naj bi bil izvoljen za predsednika države kandidat dosedanje vlade notranji minister Angel Anibal Guevara, pa je že prišlo do vojaškega prevrata. Uporniki so odstranili sedanjega predsednika García, ki si je Guevara izbral za svojega naslednika in ki naj bi mu letos v juliju predal oblast.

Vodstvo v državi je prevzel petčlanski vojaški odbor, ki mu načeljuje upokojeni general Efraín Ríos Montt. Ta je član tamkajšnje krščanskodemokratske stranke in je leta 1974 nastopil na predsedniških volitvah ter prejel 36 % glasov. Novi voditelji države so razpustili vse izvoljene organe, prebivalstvo pa pozvali, naj jih podpre, uporniki pa naj odložijo orožje. Vse kaže, da je državni udar nastal v vrstah sredinske povezave strank in da gre za spletke bogatih slojev, ki jim je blagostanje ljudstva le malo mar. Zato bo gverila še naprej lahko aktivna.

Na drugem koncu sveta, v eni najbolj revnih držav na svetu, v Bangladešu na indijski podcelini pa je načelnik generalnega štaba Hussein Muhamed Eršad z državnim udarom — ta je bil že peti od leta 1971, ko je Bangladeš postal neodvisen — odstranil civilno vlado, ki je prišla na oblast 15. novembra lani. General Eršad je svoj udar utemeljil s trditvijo, da se civilni upravniki niso nič ukvarjali z bistvenimi potrebami Bangladeša, iskali so le svoje koristi in omogočili, da se je v državi razpasla korupcija. Zlasti so nezadovoljni državni uradniki in delavci v industriji jute. Država ima že 92 milijonov prebivalcev, letni dohodek pa znaša komaj 90 dolarjev na osebo.

■ V Rimu so kovinarji priredili množično manifestacijo zoper gospodarsko politiko vlade, češ da je preveč naklonjena koristim delodajalcev. Pri tem so izžvižgali generalnega tajnika UIL-a Benvenuto, ki sploh ni mogel končati svojega govora. Benvenuto velja v enotni sindikalni zvezi za zagovornika mehkejših strategije v pogajanjih z vlado. Za Benvenuto sta se takoj zavzela ministrski predsednik Spadolini in vodja italijanskih socialistov Craxi ter naglasila Benvenutovo odgovorno vlogo, ki jo ima v sindikalnem gibanju.

re na poslanštva Francije, Kostarike in Venezuele v Salvadoru ter dal ubiti leta 1977 zunanje ministra Mauricia Borgonovo, kasneje pa še prosvetnega ministra.

Vsem, ki mu hočejo verjeti, zatrjuje, da želijo njegove sile v El Salvadorju ustvariti »demokracijo, v kateri naj bi bilo prostora za vse« in da nima namena vzpostaviti socialističnega režima. Take in podobne izjave je dajal pred 24 leti tudi kubanski diktator Fidel Castro. ZDA so mu tedaj verjele. Kasneje se jim je to krepko otepal. Zato je ameriška vlada to pot v salvadorskem primeru tako nezaupljiva. Primera najprej Kube in nato še Nikarague sta ji odprla oči. Ne pa raznim kristnim budalom po svetu. Tako je demonstriralo v New Yorku 4.000 ljudi pod vodstvom »Solidarnostnega odbora za El Salvador«. Pri tem so demonstranti nosili rdeče zastave in velike znake srpa in ključa ter smešili razne ameriške politike.

Stalinove čistke

Slo je za proslavo ob dograditvi prvega dela asuanskega jezva v Egiptu. Med proslavo nas je Hruščev nekoliko presenetil, ko je začel na vse strani deliti medalje. Odlikoval je šoferja glavnega inženirja Osmana Ahmeda, ne pa glavnega inženirja, ker ga je imel za buržuja, pa čeprav je vodil nacionalizirano podjetje. In na koncu proslave je prvič javno napadel tedanjega iraškega predsednika Abdela Salemona Arefa. Naser in maršal Amer sta ga sicer pomirila, tako da se je proslava lahko končala brez polomije. Nato smo se z letalom odpeljali proti Rdečemu morju, kjer je bila zasidrana jahta »Sirija«. Dan naj bi preživeli ob ribolovu in razvedrilo. Toda Hruščev je nenadoma brez razloga zopet začel zmerjati iraškega predsednika Arefa. Ta pa ni bil videti ne besen ne razdražen. Izbruh nas je motil, posebno še, ker se je pripetil pri nas v Egiptu.

Tisti večer med sestankom nam je Hruščev pripovedoval, kako se je vedel Stalin in kako je kar naprej zlorabljal oblast. Stalin je imel navado, da je vsak večer povabil k sebi svoje sodelavce. Opiljanil jih je z vodko, potem pa jim ukazal, naj pred njim plešejo. Obred je bil vedno enak, večeri so se razlikovali med seboj le po tem, da so bili obrabi navzočih drugačni. Toda nihče se ni upal vprašati, kaj se je zgodilo z odsotnimi prijatelji. Hruščev nam je povedal, da se je poslovil od žene vsakokrat, ko je bil povabljen na večerjo z vodko in plesom pri Stalinu. Vedno se mu je zdelo kot da gre na morišče.

Edino en človek je bil vedno zraven in je bil še dolgo med Stalinovimi zaupniki: Aleksej Kosigin. Hruščev si je v javnosti vedno privoščil šale na Kosiginov račun: »Le kako je Kosigin mogel zdržati pri Stalinu trinajst let, ko nihče drug ni mogel zdržati niti trinajst dni?« Takšni dovtipi niso mogli zboljšati odnosov z nami.

(Anver el Sadat, »Iz nedokončanih spominov«, Kairo 1981).

Kako so ubili šefa ruske tajne policije Berijo

Hruščev ni nikdar prikrival sovjetske resničnosti in navadno je o tem govoril brez kompleksov, brez zadrege in rahločutja. Tako nam je v vseh podrobnostih opisal, kako so sovjetski voditelji po Stalinovi smrti likvidirali Berijo, šefa tajne policije SZ. Berija je imel eno napako, namreč to, da si je neprestano sestavljal zapiske o vsakem izmed njih. Zbral je fotografije in razne posnetke, s čimer bi lahko dokazal politični odklon ali udeležbo v sumljivih zadevah.

»Ni ga bilo mogoče aretirati ali ubiti, kajti povsod so bile njegove oči in njegovi voluni so si vse zapisovali, celo najmanjše kretnje. Naposled je bilo dogovorjeno, da se skliče običajna seja politbiroja. Berija bi seveda tudi moral priti. Ko je napočil določeni dan, so se člani politbiroja zbrali ob konferenčni mizi. Vrata so se zaprla. Na znamenje so vsi planili na noge, zdrveli k Beriji, ga zgrabili za vrat in zadavili. Druga si niso mogli izmisliti, da bi se ga iznebili,« je pripovedoval Hruščev.

Nato je Hruščev nenadoma nehal pripovedovati in nas pogledal ter rekel: »Podobno bi se vi morali znebiti egiptovskega Berije.« Meril je na našega kolego Zaharija Mohiedina, ministra za notranje zadeve, ki je v Egiptu vodil lov na komuniste, jih zapiral in skrbno nadzoroval. V očeh Hruščeva je bil ameriški agent. Zato nas je nagovarjal, naj mu zavijemo vrat. »Tako bi egiptovski komunisti naposled imeli mir,« je hladnokrvno dejal Hruščev. Ko smo se leta 1971 znebili nekaj pomembnih egiptovskih organizacij, ki so skrivaj dobivale sovjetsko pomoč, smo ugotovili, da so za kontrolo prebivalstva uporabljali Berijevo tehniko. Ti ljudje so se bahali, da imajo »nekaj« o vsakem Egiptanu, in zato smo jih odstranili, ko so bili sovjetski svetovalci izgnani iz Egipta. Tedaj je nekdo predlagal, naj bi ustanovili odbor, da bi proučil dosjeje, ki so jih sestavili v tistih organizacijah, poslušali posnetke, ki so jih imele, tako da bi zvedeli za skrivnostno sodržavljanov, kar bi prineslo prednost naši varnostni službi.

Toda ta predlog sem zavrnil in ukazal, da sežgejo vse posnetke, da bo s tem enkrat za vselej konec skandalov in razkritij. Če naj se še enkrat vrnem k Hruščevu, naj povem, da mu je mogoče šteti v dobro, ker je skušal uvesti v Rusiji nekoliko bolj civiliziran sistem prenosa oblasti. Toda zamorenost in zagrenjenost sta ga že dolgo tlačili in to ga je naposled pogubilo.

(Anver el Sadat, »Iz nedokončanih spominov«, Kairo 1981).

Razprava v deželni zbornici

Po večmesečnih pogajanjih med strankami DC, PSI, PSDI, PRI, PLI in Slovensko skupnostjo so tajniki teh strank 18. februarja letos le prišli do sporazuma ter podpisali programske obveznosti, ki zadevajo razne ekonomske in socialne vidike družbenega življenja v deželi Furlaniji-Juljski Krajini. Odločilni sestanek je bil v Vidmu in so se ga poleg predsednika Comellija udeležili tudi deželni tajniki omenjenih strank, med njimi dr. Stoka za SSK, ki so jo zastopali tudi pokrajinski tajnik za Trst dr. Harej, podtajnik dr. Dolhar, predsednik in tajnik za gorško SSK Gradnik in Terpin ter seveda deželni predsednik SSK dr. Bratuž.

V dokumentu, ki so ga podpisali tajniki omenjenih strank so važne novosti tako na ekonomskem kot na socialnem ter kulturnem področju. V dokumentu je prodira tudi zahteva predstavništva SSK, po kateri bodo predstavniki tj. parlamentarci teh strank napravili vse korake za odobritev zakona o zaščiti slovenske narodne skupnosti.

O sporazumu kot takem in o njegovi važnosti smo v našem časopisu že pisali. Omenimo naj le, da je vstop SSK v novo deželno večino imel globok odmev tako v našem zamejskem svetu kakor tudi v italijanskem ter v matični domovini sami. Pričakovali bi si sicer večji poudarek s strani nekih krogov, vendar je to zadeva njihov samih. Omenimo naj s tem v zvezi le izkrivljeno poročanje ljubljanskega Dela, ki je pisalo delno že v žaljivih tonih, (»Dr. Stoka je skočil v zadnjem trenutku na voz večine«), namesto da bi osrednje glasilo dalo primernega poudarka uveljavitvi slovenske stranke in njenega predstavnika v tako važnem izvoljenem telesu kot je deželni svet.

Tudi »Primorski dnevnik« je vso stvar kar se da zminimiziral in dajal večjega poudarka tako rekoč opoziciji (PCI v glavnem) kot omenjenemu uspehu Slovenske skupnosti. Moramo pa s tem v zvezi omeniti poudarek, ki so ga dali zamejski tehniki, med njimi koroški »Naš tehnik«.

V deželni zbornici je bila o novem zavestništvu ter programu šestih strank obširna dvodnevna razprava 17. in 18. marca letos. Po razložitvi sporazuma predsednika Comellija se je razvila živahna diskusija, v katero so posegli predstavniki vseh dvanajstih strank, ki so prisotne v deželnem svetu. Omenimo naj izjavo Comellija, ki se je ponovno zavzel za uresničitev pravic Slovencev v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

NASTOP SVETOVALCA STOKA

V svojem govoru je dr. Stoka pozitivno ocenil vstop SSK v novo deželno večino in dal s tem v zvezi priznanje demokratičnim strankam, ki so se za ta vstop zavzele. Dejal je, da se je to zgodilo prvič, odkar obstaja dežela Furlanija-Juljska krajina in da so tako padle ovire, ki so doslej preprečevale slovenskemu predstavniku, da bi bil aktivno sodeljeval pri izbiri nove večine. Dejstvo, da je predstavnik SSK dosegel doslej najpomembnejše mesto (predsedstvo ene deželnih komisij), pa je treba posebej poudariti.

V nadaljevanju svojega posega se je svetovalec Stoka dotaknil perečih ekonomskih in socialnih problemov ter obširno spregovoril o celoviti zaščiti Slovencev v Italiji. Vmes ga je prekinil svetovalec PCI Iskra, ki ga je pozval, naj zavzame stališče do demokršćanskega zakonskega osnutka o zaščiti Slovencev v Italiji. Svetovalec SSK mu je mimo odgovoril, da nima kaj zavzemati stališča do zakonskega osnutka DC kakor tudi ne do zakonskih predlogov PCI in PSI, ker ima Slovenska skupnost svoj zakonski predlog, ki ga je v senatu vložil senator dr. Fontanari in ki ga bo SSK z vsemi svojimi močmi zagovarjala na vseh ravneh.

Dr. Stoka je nato prešel na razna druga vprašanja in izrazil prepričanje, da bodo problemi, ki so še vedno nerešeni, kmalu dobili ustrezno rešitev, tako na ekonomskem kot na socialnem in narodnostnem področju.

V zaključni fazi razprave v deželnem svetu je bilo predloženih več resolucij, med njimi dve, ki sta se dotikali globalne zaščite Slovencev v Italiji. Eno so predložili komunisti, drugo pa predstavniki večinskih strank. Slednja resolucija, katere prvi podpisnik je bil svetovalec Stoka, obvezuje deželni odbor, da napravi vse korake, ki so v njegovi pristojnosti za uresničitev globalne zaščite Slovencev v naši deželi.

ZAKLJUČKI

Ves omenjeni politični proces nedvomno dokazuje, da je SSK ne samo živa in učinkovita v svojih posegih in programu, ampak da si je pridobila zaradi svojega vsestranskega in odločnega delovanja v

korist slovenskega prebivalstva tudi velik ugled med italijanskimi strankami. To tudi zaradi svojega nedemagoškega nastopanja in zaradi idealnih ciljev, ki bi morali biti sveti vsakemu zavednemu Slovencu, ki so narodnost, demokratičnost in samostojno politično življenje med zamejskimi rojaki.

Notranji minister Rognoni je določil 6. junij za dan upravnih volitev v 44 občinah, kjer se bo glasovalo s proporcionalnim sistemom in v 122 občinah, kjer bodo volili s sistemom večine. Vseh volilnih upravičencev je 866.265. Ta dan bodo volitve tudi v Trstu, kjer bo treba obnoviti lani predčasno razpušeni občinski in pokrajinski svet. To pot bo število pokrajinskih svetovalcev manjše (24 namesto dosedanjih 30), ker je zadnje ljudsko štetje pokazalo, da tržaška pokrajina nima več toliko prebivalstva, kot ga zahteva volilni zakon za 30 svetovalcev.

Avstrijski predsednik med slovenskimi Korošci

Tik pred uradnim obiskom v Jugoslaviji je smatral predsednik zvezne republike Avstrije dr. Rudolf Kirchschläger za uместno, da obišče koroške Slovence in se поблиže seznanj z njihovimi potrebami in zahtevami.

V soboto 27. marca zvečer se je najprej ustavil v Tinjah, kjer je imel v Katoliškem domu prosvete »Sodafitas«, ki ga vodi slovenski duhovnik Jože Kopeinig predavanje o »kristjanovi odgovornosti v političnem življenju«. Sledil je pogovor s poslušalci. Razumljivo je, da se je večina vprašanj nanašala na položaj manjšine in predsednik je večkrat ponovil svoje znano stališče, da morajo imeti manjšinske narodnostne skupnosti več pravic kot večina, če jim hočemo zagotoviti enakopravnost.

V Tinjah je dr. Kirchschlägerja pozdravil pevski zbor »Srce« iz Dobrle vasi in mu izročil spominsko darilo. Državni predsednik je pred leti posredoval, da je ta pevski zbor dobil finančno podporo, ki so mu jo najprej obljubili, nato pa odklonili. Se isti večer se je dr. Kirchschläger sestal s predsednikoma obeh osrednjih slovenskih organizacij na Koroškem dr. Matvežem Grilcem in dr. Francjem Zwitterjem. Seznanila sta ga z zadnjimi primeri zapostavljanja koroških Slovencev in mu napovedala, da mu bosta Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij v najkrajšem času poslala jasno oblikovano stališča koroških Slovencev o položaju manjšine.

Nedeljsko dopoldne 28. marca je pred-

Začetek gradnje novih hiš v Manikroju

V gobavskem naselju Manikrò v državi Slonokoščena obala se je začelo z gradnjo novih hiš v spomin na pok. nadškofa Petra Cocolina. Prva od načrtovanih zgradb bo imela štiri sobe s 16 posteljami, ki bodo namenjene za okrevajoče po kirurških posegih. V hiši bodo vse higienske naprave in tekoča voda. Stroški so predvideni na 25 milijonov lir.

Kasneje bosta zgrajeni vsaj dve drugi hiši za štiri družinske skupnosti. Trenutno stane hiša za dve družini okrog 15 milijonov lir. Tudi ti hiši bosta financirani iz fonda, ki ga ima goriška nadškofija od svojih misijonskih nabirk.

V načrtu je, da bi bile te nove stavbe izročene svojemu namenu 11. januarja 1983 ob prvi obletnici smrti nadškofa Cocolina. Upa se, da bo tedaj Gorica že imela svojega novega nadpastirja in da bo že on mogel izvršiti blagoslovitev teh poslopj. V tem času pa naj bi se z vso zavestjo nadaljevala akcija za misijone goriške nadškofije v Afriki, še posebej pa za gobavce v Manikroju. - G. B.

sednik Kirchschläger s svojo ženo preživel v slovenski vasi Sele pod Karavankami. Pred tremi leti je prejel v tej občini 92 % glasov, toliko kot v nobeni drugi avstrijski občini.

Predsednik Kirchschläger je med Selani — občina šteje 820 prebivalcev — ljubljenzlasi iz dveh razlogov: pred štiri leti se je udeležil slovensnosti na Dunaju v spomin 13 Selanom, ki so jih nacisti obglavili, ker so sodelovali s partizani. Tedaj je predsednik v svojem govoru med drugim dejal, da so »selške žrtve prispevale v boju za osvoboditev Avstrije in pomagale reševati avstrijsko čast; drugo znamenje njegove naklonjenosti koroškim Slovincem pa je bila pomilostitev starih mladih Selanov, ki so leta 1976 v protest proti diskriminacijskemu »ugotavljanju manjšine« sežgali sredi vasi volivno skrinjico in bili nato obsojeni na zaporne kazni.

V Selah se je predsednik udeležil sv. maše v slovenskem jeziku, na pokopališču pa se je poklonil pred spominskimi ploščami za 13 žrtvami nacizma. Selški zbor »Planina« mu je zapel več pesmi, v pozdrav pa državno himno v slovenskem in nemškem jeziku.

S svojim bivanjem med koroškimi Slovenci je dr. Kirchschläger ponovno pokazal, da je njihov velik in iskren prijatelj, da docela dojema manjšinsko problematiko in se tudi zaveda avstrijske odgovornosti za zagotovitev njihove enakopravnosti.

Ob zadnji redni številki »Zaliva«

V zadnji številki tržaške revije »Zaliva« (3.-4. - 1981), je urednikova beseda z naslovom »Ob zadnji redni številki«. Tu urednik Boris Pahor naznanja, kar je že prej napovedal: V letu 1982 bo Zaliv nehal redno izhajati. Pri tem pojasnjuje, da ne gre za finančne težave, temveč za neke druge vzroke.

»V šestnajstih letih revija ni pridobila mlajšega kadra, ki bi se zanjo zavzel. Mladi se namreč vsi zatekajo tja, kjer se je enkrat za vselej izoblikovala pravovernost in kjer je na razpolago vse, kar je potrebno za mirno in solidno vegetiranje«, ugotavlja Boris Pahor. »Občestvo, ki tako nemarno sledi prizadevanjem neke publikacije, ni še toliko dozorelo, da bi se splačal vztrajen trud za razširitev njegove razgledanosti. Navsezadnje imamo kulturno-ideološko centralo, ki skrbi za sterilizirano čistost našega miselnega ozračja,« ironično nadaljuje urednik. Zaključuje pa: »Če se bo revija pojavljala samo enkrat na leto, je to samo zato, ker bi rad kot njen urednik mislil nanjo samo en letni čas, druge tri pa posvetil zamislil, ki predolgo čakajo uresničitve.«

Ko sem prebral to dokončno odločitev Borisa Pahorja glede Zaliva, me je zabolelo pri srcu: Še en svoboden glas manj v našem narodnem občestvu! Slovenska »uravnilovka« deluje bolj kot bi človek mislil. Slovenskim marksistom se je posrečilo, da so povojno levo usmerjeno mladino izoblikovali v »pravovernosti« in jo z dobro plačanimi službami pri SKGZ in njenih ustanovah zazibali v »mirno in solidno vegetiranje«.

Ob tej ugotovitvi je Boris Pahor izgubil pogum. Njegovo prizadevanje za pluralizem med levo usmerjenimi Slovenci ni našlo odziva. Šestnajst let je ostal glas vpjočega v puščavi, v tržaški puščavi. Poleg

tega si je z revijo nakopal kup nevshečnosti in zamer doma in v Sloveniji. Ima tudi že svoja leta. Zato se razočaran umika za okope. »Revija bo izhajala še samo enkrat na leto.«

Meni in gotovo še marsikomu drugemu se zdi to velika škoda, škoda za našo kulturo, politično in narodno rast. Na Tržaškem je utihnil liberalni glas z »Demokracijo«, sedaj izzveneva v tišino glas slovenskih demokratičnih socialistov. V Trstu ostaja le še »Mladika« kot edino nekonformistično glasilo sredi slovenskega marksističnega sveta. V socialističnih režimih svobodni duhovi izdajajo podtalno svobodno literaturo za ceno zaporov in izgnanstva, tržaški Slovenci se pa v svobodni svobodno odrekajo svobodni misli. S tem se odrekajo demokraciji, saj brez svobodne misli ni svobodne demokracije.

Ta ugotovitev ni v čast slovenskim povojnim rodovom. Ali so res le »ad fruges consumere nati«? kot toži pesnik Horac. »Rojeni le za sladko življenje?«

(r+r)

»Krcmarica« že devetkrat na odru

S predstavo, ki je bila v ponedeljek 22. marca v Števerjanu je štandreska dramska skupina že devetkrat ponovila Goldonijev komedijo »Krcmarica« v režiji Emilia Aberška. Igra je tudi v Števerjanu žela veliko odobravanja in navdušenega sprejema. SKPD »F. B. Sedej«, ki je povabilo štandreske igralce, je skrbno pripravilo gostovanje in tudi udeležba je bila dobra. Dan prej, v nedeljo 21. marca so člani PD »Štandrež« nastopili z isto igro v Ricmanjih, teden dni prej pa v Braniku, kjer so zabeležili rekordno prisotnost hvalčnega občinstva.

S TRŽAŠKEGA

Predstavitev zakonskega osnutka DC v DSI

V ponedeljek 29. marca je poslanec Piergiorgio Bressani, eden od sestavljalcev in podpisnikov demokršćanskega zakonskega osnutka o zaščiti Slovencev v Italiji kot gost Društva slovenskih izobražencev v Trstu pojasnil vidike, ki so vodili njegovo stranko pri sestavljanju omenjenega osnutka, ki kot znano Slovencev še daleč ni zadovoljil.

Najprej je skušal razložiti, zakaj je DC šele sedaj pripravila svoj osnutek. Dejal je, da je čakala na osnutek, ki naj bi ga bila pripravila vlada na osnovi poročila komisije Cassandro. Na očitek, da je predlog DC omejevalen, ker prezre vrsto problemov, o katerih se je razpravljalo v omenjeni komisiji, je odgovoril, da gre samo za »prispevek« DC in da se zdi njegovi stranki bistvene važnosti vprašanje rabe jezika in šolstva, druga vprašanja pa se dajo rešiti tudi na drugih ravneh. En sam upravni akt, naj bo še tako popoln in izčrpen, po njegovem mnenju ne more zagotoviti za vselej in v celoti zaščite neke manjšine; potrebna je predvsem neka politika, ki jo je treba reševati dan za dnem. Glede Benečije je ponovil znano trditev, da gre v tej deželi za različno stopnjo narodne zavesti, da se je zato treba držati nekega razločevanja. Vsekakor je bilo iz Bressanijevega odgovora razvidno, da je zakonski osnutek DC za zaščito slovenske manjšine od vseh predloženih Slovincem najmanj naklonjen in najbolj omejevalen.

Seja deželnega tajništva SSK

V petek 25. marca se je sestalo deželno tajništvo Slovenske skupnosti in razpravljalo o sedanjem političnem trenutku. Posebej je obravnavalo zakonodajno pot za globalno zaščito slovenske manjšine v senatu. Pri tem je z zadovoljstvom vzelo na znanje pobude sen. Fontanarija, ki stalno obvešča vodstvo naše stranke o poteku zakonodajne poti. Slovenska skupnost bo v skladu z vsem tem vzela primerne pobude in bo v prvi osebi nastopila na parlamentarni ravni.

Nadalje je tajništvo odločno in ogorčeno obsodilo protislovensko gonjo na Tržaškem, ki je prišla posebej do izraza v zasedbi raznih italijanskih šol s pretvezo boja proti dvojjezičnosti. V tem je SSK solidarna s slovenskimi dijaki in učnimi osebami, ki so nastopili v obrambo slovenskih interesov.

Slovenska skupnost je tudi vzela na znanje določitev datuma za upravne volitve na Tržaškem, ki bodo v nedeljo 6. junija. Pokrajinski organi stranke se že primerno pripravljajo za organizacijo in potek volilne kampanje.

Izvršni organ deželne SSK je še sklenil, da se bo v soboto 3. aprila sestal v Kanalski dolini s predstavništvom Narodnega sveta koroških Slovencev in tako nadaljeval s politiko sodelovanja obeh zamejskih političnih predstavništev.

Bralci pišejo

Počitniški dom v Dragi samo za drugorodce?

V zgodnjem vetrovnem še zimskem jutru me je pot zanesla v miroljubno vasičko Dragi pri Trstu, ki slovi danes po prostrežljivem hotelu, v katerem so že nekaj let prenočevali v poletnih pripravah nogometni igralci tržaškega tretjeligaša in kjer je bilo toliko uspeših predavanj v svobodni tribuni Drage v organizaciji Društva slovenskih izobražencev. Ni me mikala pisana in kričava družba, ki se je zbirala pred lokando; rajši sem si izbral pot po ozki asfaltirani cesti med neobzidanimi travniki in njivicami in se ustavil pred nekdanjo kasarno, ki je danes preurejena po zaslugi Slokada v poletno kolonijo, mislim da že od leta 1964.

Pričakoval sem, da bo v tem času stavba zaprta ali pa da bo samevala v zimskem spanju; na moje veliko začudenje se je tam sproščena zabavala mladina ob asistenci dveh ali treh voditeljev, ki so skrbeli za nemoten potek prijateljskega srečanja. Približal sem se jim in jih povprašal, od kod prihajajo. Prijazno so mi pojasnili, da so iz Trsta, vendar da prihajajo sem večkrat razne skupine iz vse naše dežele, pa tudi od drugod. Še srečo so imeli, da so si zagotovili dan. Večkrat da morajo čakati na vrsto, saj je stavba zasedena skoraj vse nedelje in praznike v letu, tudi pozimi.

Vzel sem to na znanje, pa se podal v Bazovico k upraviteljem te stavbe in jih pobaral, če je dejansko tako. Pritrtili so mi in dodali, da prihajajo tja krščansko usmerjene skupine, imajo zborovanja, se-

minarje, premišljevanja. V glavnem so to italijanske narodnosti in da se te stavbe, so pripomnili upravitelji, le malo ali skoraj nič ne poslušujejo slovenske skupine, ki tolikokrat tarnajo, da nimajo prostora za svoje delovanje, a jim je ta stavba na voljo z vsemi udobnostmi blizu mesta, v zatišju in na prostoru, primernem za zbrano ter razmišljanje. Radi bi, da bi se slovenske skupine zglasile pri njih, saj bi jim brez nadaljnega ugodili in zakaj da ne, dali tudi prednost.

Le kaj odvraca naše slovenske skupine, da se tega prijetnega prostora tako malo poslužujejo? Menda ne prevozna sredstva ali za nekatere odročnost prostora samega?

Izletnik

Umaknjena knjiga

S knjigo »Novi prispevki k življenjepisu Josipa Broza Tita« je jugoslovanski pisatelj Vladimir Dedijer zadel v vseh ozirih v polno. Obrnil se je na založbo Liburnija na Reki, ki je do tedaj kot taka komaj obstajala. Vedel je, kaj počne. Izognil se je znanim založbam z njihovimi lektorji, z njihovimi zalozniškimi nadzorovalnimi odbori, v katerih imajo besedo predvsem komunisti. Liburnija je bil ponudila jamstvo, da bo vse tako tiskano, kot je Dedijer v rokopisu oddal, — brez kontrole od zgoraj.

Dedijerjev zviti načrt je uspel. Temu je sledil krik vseh tistih, ki so se čutili prizadeti, in predvsem tistih, ki so se čutili poklicani, da obvarujejo Titovo osebnost pred sramotjenjem od strani enega njegovih zgodovinarjev. Sicer drži, da je na koncu strani 1268 Tito še vedno junak jugoslovanske revolucije in veliki ustvarjalec države. A podoba revolucionarja ni na noben način več neomadeževana. Bajka partizanske borbe je opraskana, njen junak, Josip Broz Tito, ni noben polbog, marveč kaže človeške poteze.

Za strokovnjake prinaša Dedijer sicer komaj kaj novega, a kar se tu v nakladi 70.000 izvodov (ki je bila takoj razprodana) pripoveduje široki jugoslovanski javnosti, ki je doslej v Titu tako verovala, je funkcionarje vladajočega razreda soočilo z vprašanji, na katera bo težko odgovoriti.

Tito je ukazal v začetku upora, leta 1941 — tako npr. poroča Dedijer — da morajo biti vsi omlahljeni komunisti brezobzirno postreljeni. Kaj ostane ob tem od čiste, moralno opravičene revolucije, če so streljali celo svoje ljudi?

Jugoslovan čuje tu, da so bila med vojnomo dolga pogajanja z Nemci, ki niso obravnavala samo vprašanj o izmenjavi ujetnikov, marveč tudi o vojnem premirju. Kajti Tito je postalo, tako piše Dedijer, v teku vojne jasno, da so kralju zvesti četniki pod generalom Dražo Mihajlovičem komunistom daleč bolj nevarni kakor pa Nemci. Kaj ostane, se utegne marsikateri občan vprašati, od dolgotrajne partizanske borbe proti fašizmu, če so se visoki funkcionarji pogajali z Nemci, medtem ko so partizani izgubljali svoje življenje v boju?

Dedijer poroča, da je po vojni vprašal Tita, zakaj še zmeraj hodi v uniformi okrog. Tito mu je odgovoril: »Uniformo bi slekel, ko bi bilo vseh 16 milijonov Jugoslovanov razumnikov. A razumnikov je v naši družbi malo, poznam pa miselnost kmetov. Poznam njihovo češčenje uniforme. Vesti se moram tako, kot si želi večina ljudstva.« Ali je bila maršalova podoba, utegne vprašati Jugoslovan, le sredstvo oblasti?

Dalje obravnava Dedijer vprašanje, ali je šlo v Jugoslaviji zares za komunistično revolucijo, in piše, da so bile »proletarske brigade«, ki jih je Tito ustanovil, sestavljene v prvi vrsti iz kmetov in razumnikov, in veliko manj iz delavcev. Prebivalstvo se lahko sedaj sprašuje, kako je bilo z zatiranjem delavcev pred vojno, če jih je bilo komaj kaj.

Pisec govori o »kazenskih ukrepih« proti vojnim ujetnikom in omenja poleg tega določene primere, ko naj bi visoki funkcionarji postrelili svoje rojake samo zato, ker naj bi se bili ti pritožili nad pretrdim ravnanjem partizanov z lastnim ljudstvom. Ali ni, tako utegne občan v Beogradu vprašati, naša revolucija tako zelo neomadeževana?

Dedijer je spravil na papir, da je bilo v vojni potrebno močno vodstvo in da je Tito zato postavil »demokratični centralizem«. Po vojni je nastala iz tega birokratičacija partije in države; vsa oblast se je nakopičila pri majhnem krogu funkcionarjev.

Ker jugoslovanski funkcionarji, ki se odzivajo po starem načinu in običaju, vohajo nevarnost ob teh razmišljanjih zase in režim, ki ga predstavljajo, so za sedaj tretji zvezek Dedijerjevih »prispevkov« ustavili. Izšel bo, če sploh, le v tujini.

(Süddeutsche Zeitung, München; prevod: »Naša luč«, Celovec, št. 4/1982).

Obsodba protislovenskih izbruhov

Profesorjski zbor učiteljskega »S. Gregorčič« v Gorici je dal sledečo izjavo:

Ob zadnjih protislovenskih izbruhih na Tržaškem in njih odjekih na Goriškem, ki so se posebej pokazali v dijaških manifestacijah nekaterih italijanskih višjih srednjih šol, izražamo globoko obžalovanje nad obujanjem nacionalističnega duha in zaskrbljenost nad neodgovornim početjem desničarskih skupin.

Prepričani smo, da bo naposled zmaga razsodnost in zaupamo v moč demokracije in evropske zavesti, ki bo premagala anahronistične težnje maloštevilnih skupin, ki še nasprotujejo idealom mirnega sožitja med Slovenci in Italijani ter zaradi neinformiranosti zapadajo zlonamerni propagandi v smislu narodne nestrpnosti.

Goriški občinski svet zavrnil protislovensko gonjo

Debata o tržaških dogodkih v zvezi s protislovenskimi izbruhi in dijaškimi manifestacijami se je preselila tudi na Goriško. Na seji občinskega sveta v ponedeljek 29. marca je prišlo do razprave tudi o tem problemu. O tem so govorili predvsem svetovalci Waltritsch (PSI), Mermolja (PCI) in Bratuž (SSk), od italijanskih svetovalcev pa Fornasir (PLI) in Baiocchi (MSI).

Slovenski svetovalci so predvsem podčrtali negativno plat teh izbruhov, ki gotovo ne prispevajo k mirnemu sožitju med obema narodnostima. Obenem so poudarili potrebo po pravični zakonski zaščiti, saj je prav zdaj pred senatno komisijo debata o tem. Prav tako so omenili npr. razsodnost nekaterih goriških italijanskih višjih šol, kot zavoda Galilej, kjer je velikanska večina dijakov zavrnila vsak poskus protislovenske gonje.

Liberalce Fornasir se je tudi zavzel za pravice slovenske manjšine, medtem ko je mislovec seveda zagovarjal znane fašistične teze. Na koncu je spregovoril še župan Scarano, ki je v imenu odbora obsodil vsak poskus kaljenja mirnega sožitja in zagovarjal pravico slovenske manjšine do zaščitnih ukrepov.

SKD »HRAST« V DOBERDOBU

vabi na

PRAZNIK POMLADI

na velikonočni ponedeljek 12. aprila

10.00 Odrptje praznika

11.00 Slikarska razstava: Pierluigi Augeri
13.00 Ex tempore za vrtec in osnovno šolo
16.00 Kulturni program:

- Skedenjski otroški zbor
- harmonikarski ansambel iz Sovodenj
- otroški zbor iz Skednja
- mešani zbor »Giuseppe Schiff« iz Chioprisa (Viscone)
- mešani zbor iz Skednja
- koncert ansambla bratov Krt iz Slovenije; nato ples ob zvokih istega ansambla

22.00 tekmovalje v slovenskem valčku. Deloval bo dobro založen buffet s pristnimi jedili na žaru in domačim vinom.

Nastop orkestra Akademije za glasbo

V okviru abonmajskega koncertov, ki jih prirejajo Glasbena matica, ZSKP in ZSKD je v soboto 27. marca nastopil v Kulturnem domu v Gorici orkester Akademije za glasbo iz Ljubljane. Dirigent je bil Anton Nanut.

Orkester, ki združuje študente najvišjega slovenskega glasbenega zavoda, je gotovo instrumentalno telo, ki v že zelo dobri izvajalski tehniki in razvijajoči se interpretaciji poustvarja glasbena dela. Na goriškem koncertu smo lahko slišali skladbe Marija Kogoj (v orkestraciji A. Srebotnjaka), W. A. Mozarta in J. Brahmsa. Prvi je bil Andante prej omenjenega velikega goriškega skladatelja, v katerem je kot solist lepo nastopil J. Klobčar. V naslednjem Mozartovem Koncertu v B-duru za klavir in orkester je nastopila Maja Klinar, v zadnjem delu pa sta v Brahmsovem Koncertu v a-molu nastopila violinist B. Petrač ter čelist M. Stančič.

Nastopajoči so izšli iz šol posameznih profesorjev, znanih slovenskih glasbenikov, in sicer za violino Dejana Bravnčarja in Roka Klopčiča, za klavir Acija

Bertonclja ter za violončelo Miloša Mlejnika.

Občinstvo je vse nastopajoče nagradilo za zasluženim aplavzom.

Travnik in cerkev sv. Ignacija v Gorici

Tak je naslov lične brošure na 32 straneh, ki je nedavno izšla v Ljubljani kot III. zvezek v zbirki vodnikov »Kulturni in naravni spomeniki Slovenije«. Besedilo je napisala prof. Verena Koršič, goriška rojkinja, ki pa sedaj živi ob svojem možu v Parizu. Fotografski posnetki notranjščine cerkve sv. Ignacija in barvni posnetek na ovitku so delo Arduina Altrana, fotografskega mojstra iz Gorice, ostale fotografije pa so delo dr. Danila Čotarja, prav tako iz Gorice. Naslovna stran prikazuje Travnik, hrbtna stran pa figuro Neptuna na vodnjaku.

Že naslov knjižice pove, da ima le-ta dva sestavna dela. Prvi, daljši in strokovnejši je posvečen baročni cerkvi sv. Ignacija, ki daje Travniku tako značilen izraz. Avtorica, ki je po poklicu umetnostna zgodovinarica, nujno poseže v zgodovino Gorice, preden se loti strokovnega opisa notranjščine cerkve, pri čemer pokaže izredno poznavanje goriškega baroka.

Drugi del, ki je posvečen Travniku je krajši in bi morda zahteval še eno podobno knjižico, toliko je na njem zgodovinsko pomembnih stvari. Od najstarejših dni je zgodovina goriških Slovencev povezana na ta mestni predel.

Izida te knjižice moramo biti primorski Slovenci še posebej veseli, saj smo si že dolgo želeli, da nam domačin Slovenec odkrije Gorico. Tudi za Slovence v matični domovini je ta knjižica nekaj izrednega: prvič je v tej knjižni zbirki predstavljen neki kulturni spomenik izven državnih meja sedanje Slovenije, ki pa je seveda na slovenskem narodnostnem ozemlju. Ko avtorici čestitamo za opravljeno delo, izrekamo tiho željo, da bi s te vrste delom nadaljevala in ustvarila celovit umetnostni prikaz goriškega mesta. - ej

Koncert Komornega ansambla v Attemsovi palači

V nedeljo 28. marca zvečer je bil v Attemsovi palači (v okviru razstave o Mariji Tereziji) komorni koncert. V za to nadvse primernem izbranem okviru je nastopil Goriški komorni ansambel (Complesso da camera di Gorizia), katerega umetniški vodja in obenem prva violina je prof. A. Marcosig. Program koncerta je obsegal pet znanih in prijetnih del v glavnem baročne glasbe, skladateljev Dall'Abaca, Corellija, Vivaldija, Mozarta in Haendla. Zraven orkestralne skupine so nastopili še solisti Marino Ziani (oboa), Giorgio Marcossi (flavta), Jože Falout (rog) ter kot solistični godali instrumenti Alfredo Marcosig in F. Frank (violina) ter Ennio Cossovel (čelo).

Izvajalci so še enkrat pokazali, da so že izvežbano komorno telo, solisti pa so dali svoj osebni pečat in ton. Zlasti je blestel priznani slovenski solist z rogom Jože Falout, ki ga v našem mestu že dobro poznamo. Tudi ostali solisti so s poglobljeno interpretacijo dosegli lep uspeh. Ob koncu je pokrajinska odbornica Marija Ferletič izrekla pohvalne besede izvajalcem tako v italijanskem kot v slovenskem jeziku. ab

Duo kitara-klavir

Med koncerti, ki jih ponujajo razne ustanove v Gorici, smo pretekli teden poslušali v dvorani goriške glasbene šole dva domača umetnika: pianistko Heleno Plezani in kitarista Giulia Chiandettija. Skupna igra kitare in klavirja je v glasbeni literaturi bolj redek pojav; zlata doba sega v začetke 19. stoletja, ko je po dunajskih sobanah še kraljeval fortepiano in je kitara našla v njem sogovornika. Z razvojem in vzponom klavirja pa je ta zvrst nujno šla v pozabo, saj je vedno bolj blesteči klavir zamoril ekspresivno moč kitare.

Zato je zanimivo in hvalevredno, da sta se goriška koncertanta odločila priklicati spet v življenje to zvrst. Priznati moramo, da je znala Plezanijeva inteligentno dozirati svojo spremljevalsko vlogo in je tako mogla Chiandettijeva kitara suvereno muzicirati.

Na sporedu so bili von Wever, A. Diabelli, M. Giuliani, F. Carulli. V drugem delu sicer nekoliko predoljšega sporeda sta nastopajoča predstavila še nekaj sodobne glasbe. Slišali smo tri Fantazije za kitaro in klavir (Svcar H. Haug, Tržačan Viozzi in M. Castelnuovo-Tedesco). - sk

Folklorna skupina »Vesela mladina«, ki bo skupaj z zborom »Slomšek« nastopila v sredo 14. aprila pri Sv. Ivanu v Trstu in v petek 16. aprila v Katoliškem domu v Gorici. Obe skupini prihajata iz pokrajine Limburg v Belgiji. Pred dvema letoma sta bila njuna gosta moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice in ansambel L. Hledeta iz Števerjana

Rupa

Sestanek za poimenovanje šole v Rupi je bil v četrtek 18. marca. Sejo je sklical medrazredni svet, da bi prišlo do enotnega stališča o organizaciji proslave.

Solo bodo poimenovali po Ivanu Preglju. V ta namen bo goriški umetnik Nemeč izdelal doprni kip tolminskega pisatelja. Ker bo to zahtevalo nekoliko časa, bo slovesnost šole prihodnje leto.

Ob tej priložnosti bi vaščani radi sestavili brošuro, ki naj prikaže zgodovino te šole ter pogled v preteklost Rupe in Peči, kar pa bo pomenilo precejšnjo finančno obremenitev. Zupan Primožič je obljubil pomoč občinske uprave, vendar bo treba računati tudi na podporo vaše skupnosti.

Izvolili so odbor, ki ga sestavlja 22 članov. Niso pa še razdelili posameznih funkcij.

»Primorska poje 1982«

Na zborovski reviji »Primorska poje« sta v nedeljo 28. marca v Desklah nastopila tudi dva zamejska zbora in sicer mešani zbor »Štandrež«, ki ga vodi Mirko Špacapan in mešani zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice pod vodstvom prof. St. Jericija.

Romanje na Sv. goro

Tudi letos bo romanje slovenskih župnij iz goriške nadškofije na Sv. goro in sicer na nedeljo Gospodovega vnebohoda 23. maja. Ob 17. uri po legalnem času bo v Marijini baziliki občestvena sv. maša. Dušne pastirje prosimo, naj pobožnosti v majskih nedeljah tako uredijo, da se bodo njihovi verniki tega skupnega romanja lahko udeležili.

OBVESTILA

Maša za edinost bo v sredo 7. aprila ob 17. uri v Zavodu sv. Družine v Gorici. Vabi ACM.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu, ul. Donizetti 3 bo v ponedeljek 5. aprila ob 20.15 podelitev nagrade iz sklada Dušana Černeta. Na večeru bo prof. Pavle Merku govornik o Trinkovem koledarju, ki prejema letošnjo Černetovo nagrado.

V okviru koncertne sezone Glasbene matice iz Trsta bo na zadnjem koncertu v ponedeljek 5. aprila ob 20.30 v Kulturnem domu, ul. Petronio 4 nastopil mešani zbor »Obula« iz Kopra, ki ga vodi Mirko Slosar.

Maša za edinost bo v ponedeljek 5. aprila ob 17.30 v Marijinem domu, ul. Risorta 3 v Trstu. Sledi razgovor ob diapozitivih.

DAROVI

Nabirka za katoliški tisk na Goriškem: župnija Rupa-Peč je zbrala 236.000 lir.

Za Katoliški glas: Dora Kavčič, Kanada 4.000; Kristina Kerpan 5.000; Zora Hrovatin 10.000; Marija Vidau 5.000 lir.

Za Katoliški dom: družina Remigij Koršič v spomin Rike Čuk 30.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: družina Bratuž namesto cvetja na grob Rike Čuk 30.000 lir.

Za poimenovanje osnovne šole na Livadi: Komjanc A. 10.000; prof. Bertossi E. 5.000; prof. Hvalič S. 5.000; prof. Klanjšček H. 10.000; prof. Kocjančič M. 3.000; prof. Winkler V. 10.000; Klanjšček V. 10.000; knjigarna Giss 20.000; Roman bar 30.000; trgovina Šuligoj 20.000; Goriziana Export, Mikluž L., Mikluž F. 100.000; Dušan 1.000; Grafica Goriziana 30.000; Lutman S. 10.000; Semoli G. 10.000; Pipan L. 10.000; Koren Soc. Vetraria 10.000; VINOAGRARIJA 10.000; Lapanja 20.000; Mučič-Korečič 20.000; Il Bottone 5.000; Tecnoprogres 100.000; Sosol W. 30.000; trgovina Hoby 10.000; Korečič 10.000; Tecnomec 50.000; Bauzon Ed. Aldo 50.000; Minimarket 10.000; Semolič O. 10.000; Pintar M., Trattoria alla Luna 20.000; Černic I. - Cerimpex 50.000; Dornik A. - Ferlat G. 30.000; Kmečka banka 500.000; družina Bratuž, Gorica 30.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS
list za kritične bralce

Spored od 4. do 10. aprila 1982

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.30 Nediški zvon. 11.00 Mladinski oder: »Dežela bedakov«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 Na goriškem valu. 14.40 Sport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Gospodarska problematika. 9.30 Alternativna kozmetika. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Kulturni dogodki; kako ti je ime? 13.20 Beseda in pesem. 14.10 Kotichek za mlade filateliste. 14.30 R. Tagore: »Dom in svet«. 15.00 Glasbeni ping-pong. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Tržaški pianist Aldo Michelini.

Torek: 8.10 Dogajanja iz polpretekla dobe. 9.30 Ali ste že prebrali? 10.10 Oddaja za otroški vrtec. 10.20 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Kulturno pismo, beležka. 14.10 Otroški kotichek: »Najlepše bajke za najmlajše«. 14.30 Pesmi brez besed. 14.55 Naš jezik. 15.00 Postni govor. 15.15 Glasbeni magazin. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Aleksander Marodič: »Mojca«.

Sreda: 8.10 Almanah: Slovensko planinstvo na Tržaškem. 9.30 Alternativna kozmetika. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za 1. stopnjo osnovne šole. 11.30 Literarni listi. 12.00 Pod Matajurjan; beležka. 13.20 Letošnja revija »Primorska poje«: mešani zbor »Oton Zupančič« iz Štandreža, moški zbor »Fran Venturini« od Domja in dekljski zbor »Vesna« iz Sv. Križa pri Trstu. 14.10 Otroški kotichek: »Pojte, pojte, drobne ptice«. 14.30 R. Tagore: »Dom in svet«. 15.00 Ameriški gledališki muzikal. 16.00 12 let strategije napetosti v Italiji. 16.35 Motivi z malega zaslona. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pevski zbor učiteljskega »Anton Martin Slomšek« v Trstu; skladbe slovenskih avtorjev. 18.00 Pesniki so čudenje sveta.

Četrtek: 8.10 Doma in na tujem. 9.30 Pravice do pokojnine in socialnega varstva. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Od Milj do Devina; beležka. 14.10 Mladi pred mikrofonom. 14.55 Naš jezik. 15.00 Jugoslovanski izvajalci. 16.00 Domači obrabi. 16.35 Južnoameriški motivi. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Baritonist Emilio Curiel in pianistka Neva Merlak. 18.00 Četrtkova srečanja. 18.30 Sodobne slovenske novele.

Petek: 8.10 130 let Družbe sv. Mohorja. 9.30 Stilno pohištvo. 10.10 Koncert. 11.30 Literarni listi. 12.00 Na goriškem valu; beležka. 13.20 Četrtkova srečanja. 14.10 Otroški kotichek. 14.30 R. Tagore: »Dom in svet«. 15.00 Postni govor. 15.15 Film in filmska glasba. 16.00 Zivozeleno. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 A. Ipavec: Križev pot. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Mali leksikon telesne kulture. 9.30 Onkraj zvezd. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Glasnik Kanalske doline; beležka. 14.10 Mladi pisci. 14.30 Poslušali boste. 14.55 Naš jezik. 15.30 Dijaška tribuna. 17.10 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 17.40 Alojz Rebula: »Pilatova žena«, drama. 18.45 Vera in naš čas.

ZAHVALA

Ob izgubi predrage sestre in tete

RIKE ČUK

se iskreno zahvaljujemo msgr. F. Močniku za pogrebne obrede ter cerkvenim pevcem in prijateljem, ki so jo počastili s svojo prisotnostjo na njeni zadnji poti.

Gorica, 24. marca 1982

Družina Bregant

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA **Korzo Verdi, 51**
Telefon: 84206 - 84207 - 85383
Telefon menjalnice; 83909
Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA
RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI